

ФІНАНСИ ТА ПОДАТКОВА ПОЛІТИКА

Колеснікова К.О.

студентка,

Національний гірничий університет

ПОНИЖУЮЧИЙ КОЕФІЦІЄНТ ДЛЯ ЄСВ

В умовах економічної нестабільності України (у рейтингу Світового Економічного Форуму наша країна займає чи не останню позицію за впливом оподаткування та мотивацію інвестувати) влада намагається різноманітними шляхами покращити її становище.

Одним із кроків на шляху до фінансового відновлення став Закон України від 28 грудня 2014 року № 77-VIII «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо реформування загальнообов'язкового державного соціального страхування та легалізації фонду оплати праці», який вступив у дію з 01.01.2015 року.

Згідно із цим законом, для платників податків вводилось таке поняття, як «понижуючий коефіцієнт для ЄСВ». Цей коефіцієнт повинен зменшувати ставку ЄСВ, що нараховується на заробітну плату. Але його застосування можливе лише для підприємств, які можуть виконати ряд вимог:

- порівняно із 2014 роком, середня зарплатня по підприємству має збільшитись не менш як на 30%;
- загальною базою для нарахування ЄСВ за місяць, в якому нараховується винагорода за цивільно-правовими договорами та заробітна плата, має бути сума, що перевищує середньомісячну базу нарахування єдиного соціального внеску платника у 2014 році у 2,5 та більше разів;
- три мінімальні заробітні плати – найнижчий поріг для встановлення середньої зарплати по підприємству;
- після застосування понижуючого коефіцієнта середній платіж за однією застрахованою особою повинен скласти мінімум 700 гривень.

Але, після введення цього закону в дію, стало зрозумілим, що зазначені в ньому умови для багатьох підприємств є нездійсненними. Так, наприклад, середня заробітна плата по Україні за січень склала 3455 грн., а за лютий – 3633 грн. Обидві суми менші за три мінімальні зарплати, що дорівнює 3654 грн.

Тож, 10 березня 2015 року Президент України підписав новий Закон України «Про внесення змін до розділу VIII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» щодо зменшення навантаження на фонд оплати праці» від 02 березня 2015 року № 219-VIII, який набрав чинності 13.03.2015.

Новий закон скасував умови, описані у Законі № 77-VIII, щодо можливості застосування понижуючого коефіцієнта. Натомість з'явилися нові, більш спрощені та полегшені умови:

- порівняно із середньомісячною базою нарахування за 2014 рік, база нарахування ЄСВ у звітному місяці на одну застраховану особу збільшується не менш як на 20%;
- середній платіж за одну застраховану особу: у звітному місяці дорівнює сумі, не меншій ніж середньомісячний платіж у 2014 році по відношенню до однієї застрахованої особи платника;
- кількість застрахованих осіб: не має перевищувати 200% від середньомісячної чисельності застрахованих у 2014 році.

Варто наголосити, що виконання останньої умови не є для всіх обов'язковим. Зокрема, вона не застосовується для:

- фізичних осіб, які самостійно забезпечують себе роботою або наймають працівників на умовах контрактів або трудових договорів;
- фізичних осіб – підприємців, які використовують працю найманих робітників.

Значення понижуючого коефіцієнта розраховується самостійно платниками щомісяця за такою формулою:

$$\text{Коефіцієнт} = \text{СмБН}_{(30)}2014 / \text{БН}_{(30)},$$

де $\text{СмБН}_{(30)}2014$ – середньомісячна база нарахування єдиного внеску для платника у 2014 році в розрахунку на одну застраховану особу;

$\text{БН}_{(30)}$ – база нарахування єдиного внеску на одну застраховану особу за місяць, за який нараховується заробітна плата (дохід) та/або винагорода за цивільно-правовим договором [2].

Найменше значення коефіцієнта, яке можна застосовувати – 0,4. Тобто, якщо, в результаті розрахунку, значення коефіцієнта виявиться меншим за 0,4, то все одно платником застосовується коефіцієнт 0,4. Значення коефіцієнта і суми обчисленого ЄСВ зазначаються із трьома знаками після коми.

Ще одним нововведенням у Законі № 219-VIII, порівняно із Законом № 77-VIII, є те, що застосувати понижуючий коефіцієнт можуть і ті платники, які у 2014 році здійснювали свою діяльність не увесь рік. В такому випадку розрахунок показників здійснюється пропорційно до кількості звітних місяців.

Враховуючи те, що Закон № 219-VIII було прийнято у березні, дія понижуючого коефіцієнта поширюється і на всі доходи, нараховані за цей місяць. Якщо платник єдиного внеску бажає застосувати коефіцієнт, то він подає вільної форми заяву до органу доходів і зборів.

Платник, який застосував коефіцієнт, але вчасно не сплатив нарахований єдиний внесок, позбавляється права застосовувати коефіцієнт у майбутньому до моменту повної виплати заборгованості. З місяця, в якому борг буде погашено, право на застосування понижуючого коефіцієнту відновлюється.

До доходів осіб, які мають не одне робоче місце, понижуючий коефіцієнт застосовується як на основному робочому місці, так і на неосновному.

Запровадження понижуючого коефіцієнта має сприяти виводу з тіні великої частини зарплатні. Збільшуючи офіційну зарплату працівникам,

підприємець, за рахунок зменшення ставки ЄСВ, не платить більше податку до бюджету. Натомість, збільшується сума утримань із доходів працівників, що також позитивно відбивається на стані бюджету країни. На перший погляд, працівникам така схема може не сподобатись, адже, отримуючи частину зарплатні «в конверті», не треба сплачувати податки. Проте, разом із збільшенням офіційної заробітної плати, забезпечуються і більші пенсійні відрахування. Таким чином можна забезпечити собі краще життя в майбутньому.

Із 2016 року планується ще більше спрощення системи застосування понижуючого коефіцієнта: всі умови буде прибрано, тож будь-який охочий платник зможе скористатися перевагою використання коефіцієнта. Також, із 01.01.2016 року розмір коефіцієнта буде збільшено до 0,6, а отже ставка ЄСВ стане ще нижчою.

Варто сподіватися, що цей крок не стане останнім на шляху до покращення рівня економіки в Україні. Окрім ЄСВ є ще чимало податків, система застосування яких потребує неабияких змін.

Список використаних джерел:

1. Закон України № 77-VIII «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо реформування загальнообов'язкового державного соціального страхування та легалізації фонду оплати праці» від 28 грудня 2014 року.

2. Закон України № 219-VIII «Про внесення змін до розділу VIII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» щодо зменшення навантаження на фонд оплати праці» від 02 березня 2015 року.

Ломакіна К.С.

студентка,

Науковий керівник: Роменська К.М.

кандидат економічних наук, доцент,

Дніпропетровська державна фінансова академія

ФОРМУВАННЯ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ УКРАЇНИ

Дослідження особливостей та ролі доходів місцевих бюджетів має відбуватися у розрізі двох аспектів. Так, з однієї сторони, доходи місцевих бюджетів виступають активною формою акумуляції певної частини фінансових ресурсів, які знаходяться у розпорядженні місцевих органів самоврядування, тобто стають невід'ємним елементом місцевих фінансів. З іншої, вони є основною складовою загальної бюджетної системи держави, утворюючи систему фінансових відносин, що формується між місцевими та Державними бюджетами, а також у середині місцевих бюджетів.

Так у статті 2.19 Бюджетного кодексу України визначення доходів місцевого бюджету дано як усі податкові, неподаткові та інші надходження на